ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล

INNOVATIVE LEADERSHIP OF SCHOOL ADMINISTRATORS IN THE 21ST CENTURY OF TEACHERS' OPINIONS IN THE SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE SONGKHLA SATUN

[1]ณิชดาพร หวานสนิท และ [2]พรรณี ผุดเกตุ

[1] Nichadapohn Wansanit and [2] Pannee Phudket

มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา, ประเทศไทย

Songkhla Rajabhat University, Thailand.

[1]amazii77@gmail.com

Received :March 10, 2022; **Revised** :March 25, 2022; **Accepted** :April 2, 2022

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อ 1) ศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล 2) เปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดของสถานศึกษา และ 3) ศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ครู จำนวน 277 คน ได้มาโดยใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่า

[1] นักศึกษาหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

[2] อาจารย์ ดร. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

ความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.96 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบเอฟ และการทดสอบรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ่ ผลการวิจัย พบว่า 1) ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก 2) ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล โดยครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ส่วนครูที่อยู่ในสถานศึกษาที่มีขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน และ 3) ข้อเสนอแนะด้านที่มีมากที่สุด คือ ด้านการบริหารความเสี่ยง โดยผู้บริหารควรส่งเสริมและสนับสนุนให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดการความเสี่ยงแก่ครูอย่างต่อเนื่อง

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม, ผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21

Abstract

The independent study aimed to 1) examine levels of innovative leadership of school administrators in the 21st century of teachers' opinions in The Secondary Educational Service Area Office Songkhla Satun, 2) compare levels of innovative leadership of school administrators in the 21st century of teachers' opinions in The Secondary Educational Service Area Office Songkhla Satun classified by working experiences and school sizes, and 3) look for suggestions related to innovative leadership of school administrators in the 21st century of teachers' opinions in The Secondary Educational Service Area Office Songkhla Satun. The Stratified Random Sampling to get a sample group of 277 teachers for this study. The instrument used for data collection was a 5-point rating scale questionnaire with the reliability value equal to 0.96. The statistics used for data analysis were frequency, percentage, average, standard deviation, F-test and double testing with Scheffe's Method. The results of this study revealed the following. 1) The overall and each aspect of the innovative leadership of school administrators in the 21st century of teachers' opinions in The Secondary Educational Service Area Office Songkhla Satun were rated at high levels. 2) The innovative leadership of school administrators in the 21st century of teachers' opinions in The Secondary Educational Service Area Office Songkhla Satun for teachers who had different working experiences had opinions with a statistically

significant difference at .001 level. However, teachers in different school sizes had no different opinions, and 3) For suggestion, risk management was the most suggested opinion that administrators should promote and give support for knowledge of risk management for teachers continuously.

Keyword: Innovative Leadership, School Administrators in The 21st Century

บทนำ

ท่ามกลางกระแสสังคมแห่งการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 สังคมไทยมีความจำเป็นที่จะต้องตื่นตัวและเตรียมความพร้อมในการพัฒนาเยาวชนให้เติบโตเป็นพลเมืองสำคัญของประเทศชาติในอนาคต ส่งผลให้การบริหารจัดการการศึกษาต้องอยู่ภายใต้เงื่อนไขของการแข่งขัน ซึ่งจำเป็นต้องพัฒนาผู้เรียนให้พร้อมรับความท้าทายต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ทั้งในด้านกำลังคน ความรู้ และสมรรถนะ (ภิรญา สายศิริสุข, 2561: 1) จากสภาวะทางสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ประเทศไทยจึงให้ความสำคัญกับการนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาใช้สนับสนุนระบบการศึกษา ดังปรากฏในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 69 และมาตรา 258 ข. ด้านการบริหารราชการแผ่นดิน พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 หมวด 9 เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ยุทธศาสตร์ชาติที่ 3 ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ได้ให้ความสำคัญกับทรัพยากรมนุษย์เป็นปัจจัยขับเคลื่อนสำคัญในการยกระดับการพัฒนาประเทศในทุกมิติไปสู่เป้าหมายการเป็นประเทศที่พัฒนาแล้วที่ขับเคลื่อนโดยภูมิปัญญาและนวัตกรรมในอีก 20 ปีข้างหน้า ดังนั้น จึงจำเป็นต้องมีการวางรากฐานการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศอย่างเป็นระบบ โดยมุ่งเน้นการพัฒนา และยกระดับพลเมืองทุกช่วงวัยในทุกมิติให้เป็นทรัพยากรมนุษย์ที่เก่ง ดี และมีคุณภาพ พร้อมขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศ ไปข้างหน้าได้อย่างเต็มศักยภาพ (ราชกิจจานุเบกษา, 2561ก: 34) ซึ่งสะท้อนให้เห็นระบบการศึกษาไทยเพื่อเน้นผู้เรียนและการสร้างทักษะกระบวนการที่สำคัญให้สอดคล้องกับแนวคิดที่ว่า “คนไทยในอนาคต ต้องมีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21” ดังนั้น ในการจัดการศึกษาผู้บริหารสถานศึกษา จำเป็นต้องมีความรู้ ความสามารถ ทักษะ และประสบการณ์ทางการบริหารการศึกษา เพื่อให้รู้เท่าทันต่อความเปลี่ยนแปลงสามารถพัฒนาสถานศึกษาให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลกในทุก ๆ มิติอย่างรวดเร็ว ซึ่งจากการศึกษาของนักวิชาการหลายท่าน พบว่า คุณลักษณะอย่างหนึ่งที่ผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ควรมี คือ ภาวะผู้นำ ความคิดสร้างสรรค์ และนวัตกรรม ซึ่งสอดคล้องกับวิโรจน์ สารรัตนะ และคณะ (2561: 269-270) ได้นำเสนอแนวคิดเกี่ยวกับ ภาวะผู้นำสำหรับ

ศตวรรษที่ 21 ไว้ 12 ประการ ได้แก่ 1) วิสัยทัศน์เพื่อการเปลี่ยนแปลง (Vision for Change) 2) ความร่วมมือ (Collaboration) 3) เสริมพลังอำนาจ (Empowerment) 4) การให้และการบริการ (Giving and Serving) 5) จินตนาการและนวัตกรรม (Imagination and Innovation) 6) เรียนรู้ด้วยกัน (Learning Together) 7) สร้างชุมชน (Building Community) 8) สร้างเครือข่าย (Networking) 9) นำร่วมกัน (Leading Together) 10) การสื่อสาร (Communication) 11) การบริหารความก้าวหน้าส่วนบุคคลหรือในวิชาชีพ (Personal/Professional Growth Management) และ 12) ความยืดหยุ่น (Flexibility) เช่นเดียวกันกับ มณฑาทิพย์ นามนุ (2561: 56-57) ได้นำเสนอแนวคิดเกี่ยวกับทักษะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ประกอบไปด้วย 5 ทักษะ คือ 1) ทักษะการสื่อสาร (Communication Skill) 2) ทักษะการบริหารจัดการองค์การ (Skills in Organizational Management) 3) ทักษะการคิดวิเคราะห์ และการคิดสร้างสรรค์ (Critical and Creative Thinking Skill) 4) ทักษะทางเทคโนโลยี และการใช้ดิจิทัล (Technological and Digital Literacy Skills) และ 5) ทักษะทางด้านมนุษยสัมพันธ์ (Human Relations Skill) สอดคล้องกับภิรญา สายศิริสุข (2561: 1) ได้เสนอไว้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องมีทักษะการคิดสร้างสรรค์ เพื่อขับเคลื่อนสู่การเป็นสถานศึกษานวัตกรรมให้ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมาย จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม เพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเชิงนวัตกรรม มีความก้าวหน้าทันกับระบบการศึกษาที่เปลี่ยนแปลงไป ผู้บริหารสถานศึกษาต้องกล้าเปลี่ยนแปลงองค์กร มีความสามารถในการพัฒนานวัตกรรม ให้บรรลุเป้าหมาย จะเห็นได้ว่า นวัตกรรมจึงเป็นสิ่งจำเป็นที่จะผลักดันการปฏิบัติงานไปสู่ความสำเร็จ ดังนั้น การบริหารสถานศึกษาด้วยภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม พร้อมกับบุคคลที่มีความชำนาญในการประยุกต์วิธีคิด วิธีการปฏิบัติงาน และเปิดรับข้อมูล ด้วยเหตุผลในการแก้ปัญหาด้วยวิธีใหม่ ๆ จะทำให้สามารถสร้างผลงานหรือวิธีการที่มีประสิทธิภาพ เกิดการเปลี่ยนแปลงแก่สถานศึกษาอย่างยั่งยืน

ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมจึงเป็นสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีเพื่อจะส่งผลให้สามารถพัฒนานวัตกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อสถานศึกษาได้อย่างมีคุณภาพ สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา ได้ให้ความสำคัญในการส่งเสริมและพัฒนานวัตกรรมของสถานศึกษา ดังจะเห็นได้จากมีประกาศของสำนักงานเลขาธิการคุรุสภาให้สถานศึกษาดำเนินการส่งผลงานเพื่อเข้ารับการคัดสรรรางวัล “หนึ่งโรงเรียน หนึ่งนวัตกรรม” เป็นประจำทุกปี เพื่อเป็นนวัตกรรมต้นแบบเผยแพร่ไปยังสถานศึกษา (สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา, 2563: 1) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล ได้ตระหนักและเห็นความสำคัญของกิจกรรมที่คุรุสภาดำเนินการดังกล่าว จึงได้นำมากำหนดเป็นนโยบายเพื่อให้โรงเรียนได้ดำเนินการขับเคลื่อนอย่างจริงจังและเป็นรูปธรรมมากขึ้น ตั้งแต่ปี 2559 ภายใต้จุดเน้นที่ 10 โรงเรียนคุณภาพ โดยหนึ่งโรงเรียน หนึ่งนวัตกรรมการบริหาร เพื่อให้สถานศึกษา

ในสังกัดนำสู่การปฏิบัติ จากข้อมูลดังกล่าว จะเห็นได้ว่าการพัฒนาสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล ให้ไปสู่นวัตกรรมสถานศึกษานั้น ผู้วิจัยมองเห็นความสำคัญว่า ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องมีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม เพื่อก่อเกิดนวัตกรรมท่ามกลางบริบทที่แตกต่างกันตามวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา ให้สามารถเป็นแบบอย่างในการแก้ปัญหาได้อย่างสร้างสรรค์ ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล ทั้งนี้ เพื่อเป็นข้อมูลสารสนเทศ และเป็นแนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา อันจะเกิดประโยชน์สูงสุดต่อการบริหารจัดการสถานศึกษาตามบริบทที่เหมาะสมอย่างมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล
2. เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสงขลา สตูล จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดของสถานศึกษา
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสงขลา สตูล

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เพื่อรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง มุ่งศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล โดยมีรายละเอียดตามขั้นตอนของการดำเนินการวิจัย ดังต่อไปนี้

1. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มเป้าหมาย

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล ปีการศึกษา 2563 จำนวน 53 แห่ง จำนวน 3,583 คน (กลุ่มสารสนเทศ สำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2563: 1)

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล ปีการศึกษา 2563 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางคำนวณสำเร็จรูปของ Krejcie and Morgan (นคร เสรีรักษ์, และภรณี ดีราษฎร์วิเศษ, 2555: 52-53) ได้กลุ่มตัวอย่างครู จำนวน 346 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม แบบตรวจสอบรายการ (Check List) และแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ซึ่งแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) จำนวน 2 ข้อ คือ ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดของสถานศึกษา

ตอนที่ 2 แบบสอบถามที่เกี่ยวข้องกับระดับความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามเกณฑ์การวัดของลิเคอร์ท (Likert Scale) ประกอบด้วยคำถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ทั้ง 7 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการมีวิสัยทัศน์สู่การเปลี่ยนแปลง 2) ด้านการสร้างบรรยากาศในการสร้างสรรค์นวัตกรรม 3) ด้านการทำงานเป็นทีม 4) ด้านการบริหารความเสี่ยง 5) ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร 6) ด้านการมีคุณธรรมจริยธรรม และ 7) ด้านความคิดสร้างสรรค์ มีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.60 - 1.00 มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.96

ตอนที่ 3 แบบสอบถามปลายเปิด (Open-Ended Questions) ให้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อเสนอแนะของครูที่มีต่อภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็น 2 ลักษณะ คือ ดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเองและผ่านทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ (E-mail) ของผู้วิจัย โดยได้รับแบบสอบถามกลับคืนมา จำนวน 277 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 80.06 นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป เพื่อหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วนำค่าเฉลี่ยที่ได้ไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์การแปลความหมาย จากนั้นวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดของสถานศึกษา ใช้สถิติ One - Way ANOVA (F - test) เมื่อพบความแตกต่างเป็นรายกลุ่ม จึงทำการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีการของเชฟเฟ่ (Scheffe's Method) และความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อเสนอแนะต่างๆ ของครูซึ่งเป็นข้อคำถามปลายเปิด ใช้การวิเคราะห์

เชิงเนื้อหา จากนั้นนำข้อมูลที่ได้มาจัดเรียงลำดับความถี่จากมากไปหาน้อยแล้วจึงสรุปผลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล สรุปผลการวิจัย ดังนี้

1. ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล โดยภาพรวมและรายด้านปรากฏ ดังตาราง 1

ตาราง 1 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล โดยภาพรวมและรายด้าน

ข้อที่	ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1	ด้านการมีวิสัยทัศน์สู่การเปลี่ยนแปลง	4.45	0.50	มาก
2	ด้านการสร้างบรรยากาศในการสร้างสรรค์นวัตกรรม	4.41	0.53	มาก
3	ด้านการทำงานเป็นทีม	4.27	0.59	มาก
4	ด้านการบริหารความเสี่ยง	4.33	0.58	มาก
5	ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	4.42	0.50	มาก
6	ด้านการมีคุณธรรมจริยธรรม	4.43	0.49	มาก
7	ด้านความคิดสร้างสรรค์	4.35	0.55	มาก
	ภาพรวม	4.38	0.47	มาก

จากตาราง 1 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการมีวิสัยทัศน์สู่การเปลี่ยนแปลง รองลงมา คือ ด้านการมีคุณธรรมจริยธรรม และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการทำงานเป็นทีม

2. ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานและขนาดของสถานศึกษา พบว่า

2.1 ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล ที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการมีวิสัยทัศน์สู่การเปลี่ยนแปลง ด้านการสร้างบรรยากาศในการสร้างสรรค์นวัตกรรม ด้านการทำงานเป็นทีม ด้านการบริหารความเสี่ยง ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ด้านการมีคุณธรรมจริยธรรม และด้านความคิดสร้างสรรค์ มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 จึงทำการทดสอบรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ่ พบว่า ครูมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 จำนวน 2 คู่ คือ ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 5 ปี กับ 5-10 ปี และครูที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 5-10 ปี กับ 10 ปีขึ้นไป โดยทุกด้านครูมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ยกเว้นด้านการมีคุณธรรมจริยธรรม ครูมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2.2 ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล ที่อยู่ในขนาดสถานศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และด้านการมีคุณธรรมจริยธรรม มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จึงทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ่ พบว่า ครูมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 1 คู่ คือ ครูที่อยู่ในสถานศึกษาขนาดกลางกับสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ

3.ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสงขลา สตูล พบว่า ครูมีข้อเสนอแนะเรียงลำดับความถี่จากมากไปหาน้อยสูงสุด 3 ลำดับ คือ ด้านการบริหารความเสี่ยง โดยมีข้อเสนอแนะว่า ผู้บริหารควรส่งเสริมและสนับสนุนการให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดการความเสี่ยงแก่ครูอย่างต่อเนื่อง (f=43) รองลงมาคือ ด้านการสร้างบรรยากาศในการสร้างสรรค์นวัตกรรม โดยมีข้อเสนอแนะว่า ผู้บริหารควรมีการสร้างบรรยากาศในการสร้างสรรค์นวัตกรรมเพื่อให้ครูมีแรงบันดาลใจในการคิดค้นนวัตกรรมต่างๆ ได้อย่างสร้างสรรค์ (f=41) และด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร โดยมีข้อเสนอแนะว่า ผู้บริหารต้องเป็นผู้นำความรู้ด้านเทคโนโลยี มีความสามารถในการนำเทคโนโลยีเข้ามาใช้ในองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนสามารถถ่ายทอดความรู้นี้ให้ผู้ใต้บังคับบัญชาได้สามารถนำไปใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ (f=39) ตามลำดับ

อภิปรายผล

จากการวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล มีประเด็นที่สามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะรัฐบาลให้ความสำคัญกับการนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาใช้สนับสนุนระบบการศึกษา ดังปรากฏในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 69 พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 หมวด 9 เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ยุทธศาสตร์ชาติที่ 3 ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ได้ให้ความสำคัญกับทรัพยากรมนุษย์ซึ่งเป็นปัจจัยขับเคลื่อนสำคัญในการยกระดับการพัฒนาประเทศในทุกมิติไปสู่เป้าหมายการเป็นประเทศที่พัฒนาแล้วขับเคลื่อนด้วยภูมิปัญญาและนวัตกรรมในอีก 20 ปีข้างหน้า (ราชกิจจานุเบกษา, 2561ก: 34) ในส่วนของการจัดการศึกษานั้น สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2563: 75-86) ได้มีนโยบายที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ.2561 – 2580) แผนปฏิรูปประเทศด้านศึกษา แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560 – 2564) แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2560 – 2579 มุ่งสู่ Thailand 4.0 โดยเฉพาะอย่างยิ่งนโยบายที่ 6 ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการศึกษาเป็นจุดเน้นที่สำคัญ เป็น การกระจายอำนาจการจัดการศึกษาให้สถานศึกษามีความเป็นอิสระในการบริหารและจัดการศึกษา โดยปรับโครงสร้างของหน่วยงานตั้งแต่สถานศึกษาให้พร้อมกับการปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกอยู่ตลอดเวลา เพื่อให้สถานศึกษาสามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ นำนวัตกรรม และเทคโนโลยีดิจิทัล มาสร้างและพัฒนานวัตกรรมใช้ในการบริหารจัดการและตัดสินใจ เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารงานทั้งระบบให้มีความโปร่งใส ตรวจสอบได้ พร้อมทั้งปลูกฝังค่านิยมความซื่อสัตย์สุจริต ความมัธยัสถ์ และเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วม ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องแก้ไขปัญหาในการบริหารงานด้วยแนวทางใหม่ ๆ จึงทำให้เกิดการสร้างและพัฒนานวัตกรรม เพื่อใช้ในการบริหารจัดการและช่วยในการขับเคลื่อนสถานศึกษาสู่เป้าหมายอย่างยั่งยืน ในส่วนของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล มีการดำเนินงานเกี่ยวกับการพัฒนานวัตกรรมของสถานศึกษาโดยประกาศเป็นจุดเน้นอย่างชัดเจน คือ จุดเน้นที่ 10 โรงเรียนคุณภาพ ตั้งแต่ปี 2559 ซึ่งมีสถานศึกษาในสังกัดมีแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practices) ได้มีการส่งเสริมให้สถานศึกษานำแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practices) มาสร้างสรรค์เป็นนวัตกรรมสถานศึกษา เพื่อเป็นแนวทางในการการบริหารจัดการสถานศึกษา

ตามบริบทที่เหมาะสมอย่างมีประสิทธิภาพสามารถรับมือกับการเปลี่ยนแปลงได้อย่างต่อเนื่องและยั่งยืน สอดคล้องกับงานวิจัยของจีราภา ประพันธ์พัฒน์ (2560: 113) เรื่อง การศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี ซึ่งพบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครู โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการมีวิสัยทัศน์สู่การเปลี่ยนแปลง รองลงมาคือ ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ด้านการทำงานเป็นทีมและมีส่วนร่วม ด้านการคิดสร้างสรรค์ ด้านการสร้างบรรยากาศองค์กรนวัตกรรม และด้านการบริหารความเสี่ยง ตามลำดับ และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของปวีณา กันถิน (2560: 74) เรื่อง ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนประชารัฐ เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5 ซึ่งพบว่า ระดับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนประชารัฐ โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ การมีวิสัยทัศน์สู่การเปลี่ยนแปลง การสร้างแรงจูงใจให้กับบุคลากร การมีส่วนร่วมในการทำงานและทำงานเป็นทีม การมีคุณธรรมจริยธรรม การสร้างบรรยากาศแห่งองค์การส่งเสริมองค์การนวัตกรรม และการคิดสร้างสรรค์ ตามลำดับ

2. ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดของสถานศึกษา พบว่าครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกัน แต่ครูที่อยู่ในขนาดสถานศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่าได้ปฏิบัติงานร่วมกับผู้บริหารมาเป็นระยะเวลามากกว่า จึงมองเห็นลักษณะของการปฏิบัติงาน ขั้นตอนการปฏิบัติงาน การประพฤติตนของผู้บริหาร รวมถึงความเปลี่ยนแปลงของการบริหารจัดการของสถานศึกษาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ดังจะเห็นได้จากผลการวิจัยที่พบว่า ครูมีความคิดเห็นที่แตกต่างกันด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสูงกว่าด้านอื่น ๆ ผู้บริหารสถานศึกษาจึงเป็นส่วนสำคัญที่ต้องสนับสนุนการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการบริหารจัดการสถานศึกษาให้ครอบคลุมทุกๆ ด้าน ดังนั้นการจะนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการบริหารสถานศึกษาขึ้นอยู่กับประสบการณ์ในทำงานของผู้บริหารสถานศึกษาเช่นกัน ที่จะนำมาใช้ให้เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียนและสนับสนุนสมรรถนะทางด้านเทคโนโลยีตามความถนัดของครู เพื่อสร้างหรือพัฒนานวัตกรรมในการปฏิบัติงาน รวมถึงผู้บริหารสถานศึกษาต้องคอยติดตาม ความเคลื่อนไหวเกี่ยวกับเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับการบริหารสถานศึกษา พัฒนาความรู้และทักษะด้านเทคโนโลยีตลอดเวลา ในขณะเดียวกันก็สามารถนำความรู้เทคโนโลยีนั้น มาประยุกต์ใช้ในการทำงานของสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ และผู้บริหารสถานศึกษาต้องสามารถถ่ายทอดความรู้และทักษะด้านเทคโนโลยี

ให้กับผู้ใต้บังคับบัญชา เพื่อนำไปใช้ในการปฏิบัติงานให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด สอดคล้องกับงานวิจัยของผ่องพรรณ พลราช (2560: 100-104) ทำการศึกษา เรื่อง ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29 ผลการวิจัย พบว่า ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์การปฏิบัติงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของชุมพร ภามนตรี (2558: 101-103) ทำการศึกษาเรื่อง คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามการรับรู้ และความคาดหวังของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

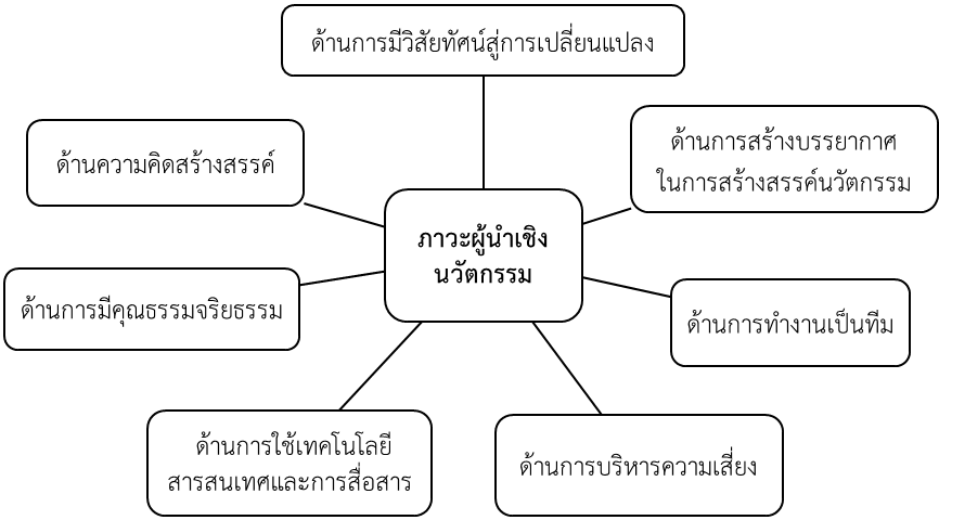
นอกจากนี้ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลาสตูล ทั้งในสถานศึกษาขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่ และขนาดใหญ่พิเศษ ต่างก็บริหารงานตามนโยบายที่สำนักงานคณะกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดไว้ ตามทรัพยากรของสถานศึกษาที่ได้รับแตกต่างกันไป ได้แก่ จำนวนบุคลากร งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ แต่สิ่งที่เหมือนกันคือ การบริหารจัดการภายในสถานศึกษา ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีการพัฒนาตนเองเพื่อให้ก้าวทันความเปลี่ยนแปลงในโลกปัจจุบัน เพราะผู้บริหารสถานศึกษาเป็นส่วนสำคัญที่จะขับเคลื่อนสถานศึกษาไปสู่เป้าหมายโดยเน้นการจัดการศึกษาให้กับนักเรียนเป็นสำคัญ ดังจะเห็นได้จากผลการวิจัยที่พบว่า ครูมีความคิดเห็นที่แตกต่างกันด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสูงกว่าด้านอื่น ๆ ซึ่งในปัจจุบันเทคโนโลยีมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว และมีความหลากหลาย ผู้บริหารสถานศึกษาจึงเป็นส่วนสำคัญที่ต้องสนับสนุนการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการบริหารสถานศึกษา ซึ่งขึ้นอยู่กับประสบการณ์ในการทำงานของผู้บริหารสถานศึกษา ที่จะนำมาใช้ให้เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียน และการสนับสนุนสมรรถนะทางด้านเทคโนโลยีตามความถนัดของครู เพื่อใช้แสวงหาความรู้ในการสร้างหรือพัฒนานวัตกรรมในการปฏิบัติงาน ส่งผลให้ผู้บริหารสถานศึกษาต้องคิดค้นนวัตกรรมที่นำมาบริหารจัดการสถานศึกษาโดยมีครูเป็นผู้ปฏิบัติตามนโยบายของสถานศึกษาเพื่อนำสถานศึกษาไปสู่ความสำเร็จในการจัดการศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของจุฑาทิพย์ ชนะเคน (2559: 92) เรื่อง การศึกษาคุณลักษณะภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2 ผลการวิจัย พบว่า ขนาดสถานศึกษาที่แตกต่างกัน จะมีคุณลักษณภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกจากนี้ยังสอดคล้องกันงานวิจัยเรื่อง การศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี ของจีราภา ประพันธ์พัฒน์ (2560: 122-123) พบว่า โดยภาพรวมครูมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เพราะสถานศึกษามีขนาดต่างกัน ได้รับแนวคิด หลักการ

กระบวนการบริหารงานเป็นแนวทางเดียวกันตามนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งในการบริหารงานย่อมแตกต่างกันตามบริบทของสถานศึกษา และจากผลการวิจัยของไกรศร เจียมทอง (2561: 101-103) เรื่อง ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 พบว่า โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านทักษะการสื่อสารและเทคโนโลยี และทักษะด้านการสร้างสรรค์นวัตกรรมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารไม่ว่าจะปฏิบัติงานอยู่ในสถานศึกษาขนาดใด ต่างก็มีความสามารถในการสร้างสรรค์ผลงานจากการคิดริเริ่ม รวมถึงนำความรู้ทางด้านเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ในการบริหารงานให้เข้ากับบริบทของสถานศึกษา

3. ผลการศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล พบว่า ครูมีข้อเสนอแนะด้านการบริหารความเสี่ยงมากที่สุด โดยประเด็นที่มีผู้เสนอแนะมากที่สุด คือ ผู้บริหารควรส่งเสริมและสนับสนุนการให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดการความเสี่ยงแก่ครูอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษามีการวางแผนวิเคราะห์ความเสี่ยง กำหนดแผนหรือมาตรการเพื่อป้องกันและรับมือกับผลกระทบที่จะเกิดขึ้นร่วมกันกับบุคลากรในสถานศึกษา โดยจะมีการประชุมครู ผู้ปกครอง นักเรียน และกรรมการสถานศึกษาเพื่อให้ทราบปัญหาการดำเนินการของโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ รวมถึงมีการแต่งตั้งคณะกรรมการผู้รับผิดชอบอย่างชัดเจน แต่บุคลากรครูที่ไม่ได้เป็นคณะกรรมการผู้รับผิดชอบจะไม่ได้รับการประชาสัมพันธ์และชี้แจงด้านการบริหารความเสี่ยงจากฝ่ายบริหาร ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพิทักษ์ ทิพย์วารี (2558: 35) เรื่อง รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำทางนวัตกรรมสำหรับผู้บริหารสถาบันการพลศึกษา พบว่า ผู้บริหารมีบุคลิกภาพของการเป็นผู้กล้าเสี่ยง กล้าเปลี่ยนแปลง เผชิญสิ่งใหม่ๆ ที่ท้าทายได้ดี สร้างบรรยากาศในการทำงานเป็นลักษณะพี่น้องให้ง่ายต่อการปฏิบัติ เป็นผู้ส่งเสริม เอื้ออำนวยความสะดวกให้เกิดการเรียนรู้ของบุคลากรตลอดเวลาจะทำให้ได้รับความไว้วางใจและความร่วมมือจากบุคลากรในทุกด้าน

องค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษา

จากการศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สามารถสังเคราะห์ได้ 7 ด้านดังนี้

ความสำเร็จที่เกิดขึ้นจากการศึกษาเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล พบว่า ความคิดเห็นของครูที่มีต่อภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการมีวิสัยทัศน์สู่การเปลี่ยนแปลง รองลงมา คือ ด้านการมีคุณธรรมจริยธรรม ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ด้านการสร้างบรรยากาศในการสร้างสรรค์นวัตกรรม ด้านความคิดสร้างสรรค์ ด้านการบริหารความเสี่ยง และด้านการทำงานเป็นทีม ตามลำดับ เมื่อเปรียบเทียบตามประสบการณ์ในการทำงานและขนาดของสถานศึกษา พบว่าครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกัน ส่วนครูที่อยู่ในขนาดสถานศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน แสดงให้เห็นว่าการที่ประสบการณ์ในการทำงานของครูต่างกัน ส่งผลต่อความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ทั้งนี้เป็นเพราะครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่าได้ปฏิบัติงานร่วมกับผู้บริหารมาเป็นระยะเวลามากกว่า จึงมองเห็นลักษณะของการปฏิบัติงาน ขั้นตอนการปฏิบัติงาน การประพฤติตนของผู้บริหาร รวมถึงความเปลี่ยนแปลงของการบริหารจัดการของสถานศึกษาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ซึ่งจำเป็นต้องนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการบริหารงานสถานศึกษาให้มี

ประสิทธิภาพมากขึ้น เกิดประสิทธิผลสูงสุดต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษานั้นๆ ส่วนขนาดของสถานศึกษาไม่มีผลต่อการมีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล ทุกสถานศึกษาบริหารงานตามนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐาน สถานศึกษาที่มีขนาดต่างกัน จึงมีความแตกต่างกันเฉพาะด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพของสถานศึกษา กล่าวคือ สถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ และขนาดใหญ่ มีจำนวนผู้เรียนมากกว่าสถานศึกษาขนาดกลางและขนาดเล็ก จึงได้รับการจัดสรรงบประมาณเพื่อพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยี ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ รวมถึงมีเทคโนโลยีสารสนเทศที่มีความทันสมัยมาใช้สนับสนุนการบริหารจัดการสถานศึกษามากกว่าสถานศึกษาขนาดกลางและขนาดเล็ก ดังนั้น ผลจากความแตกต่างดังกล่าวจึงส่งผลให้ผู้บริหารสถานศึกษาต้องพัฒนาความรู้และทักษะในการใช้งานเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อคิดค้นนวัตกรรมในการบริหารสถานศึกษาให้เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา อย่างไรก็ตาม นวัตกรรมและเทคโนโลยีมีส่วนจำเป็นในการบริหารสถานศึกษาทุกขนาด เพื่อให้สถานศึกษาทันต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21

เอกสารอ้างอิง

กลุ่มสารสนเทศ สำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2563). *ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 16* (Online). https://data.bopp-obec.info/emis/school.php?Area _CODE=101716, 5 กันยายน 2563.

จีราภา ประพันธ์พัฒน์. (2560). *การศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี.* บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.

จุฑาทิพย์ ชนะเคน. (2559). *การศึกษาคุณลักษณะภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2.* บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยนเรศวร.

ชุมพร ภามนตรี. (2558). *คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามการรับรู้ และความคาดหวังของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27.* บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด.

นคร เสรีรักษ์ และภรณี ดีราษฎร์วิเศษ. (2555). *วิจัยไม่ใช่เรื่องยาก.* กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

ปวีณา กันถิน. (2560). *ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนประชารัฐ เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5.* บัณฑิตวิทยาลัย :มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

ผ่องพรรณ พลราช. (2560). *ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29.* บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.

พิทักษ์ ทิพย์วารี. (2558). *รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำทางนวัตกรรมสำหรับผู้บริหารสถาบัน การพลศึกษา.* บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

ภิรญา สายศิริสุข. (2561). *ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารในโรงเรียนมัธยมศึกษา กลุ่มสหวิทยาเขต ปัญจภาคีสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 4.* บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

มณฑาทิพย์ นามนุ. (2561). *ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2.* บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.

ราชกิจจานุเบกษา. (2561ก). เล่มที่ 135 ตอนที่ 82 ก, หน้า 1-71.

วิโรจน์ สารรัตนะ และคณะ. (2561). *“ภาวะผู้นำสำหรับศตวรรษที่ 21”.* วารสารศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยนเรศวร. 20 (มกราคม–มีนาคม), 261-271.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2563). *นโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2563.* กรุงเทพฯ: สำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน.

สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. (2563). *ประกาศสำนักงานเลขาธิการคุรุสภา เรื่อง การส่งผลงานเข้ารับการคัดสรรรางวัล “หนึ่งโรงเรียน หนึ่งนวัตกรรม” ประจำปี 2563.* 3 กุมภาพันธ์ 2563.

มจร
วารสาร มจร.อุบลปริทรรศน์